

opfyldt. Dette skal ske, uanset om patienten har fremkaldt afgørelsen ved at fremsætte begæring om udskrivning efter § 10, stk. 3, eller en sådan begæring ikke er fremsat, jf. § 21, stk. 1, hvorefter overlægen af egen drift løbende skal tage stilling til spørgsmålet. En ophævelse af frihedsberøvelse er ikke nødvendigvis ensbetydende med udskrivning, idet patienten kan vælge at forblive indlagt på frivilligt grundlag.

Til kapitel 4

Tvangsbehandling

Til § 12

Ved al lægelig behandling af psykiatiske patienter, der er omfattet af den foreslåede lov, har den behandlende læge pligt til at søge at opnå patientens informerede samtykke, jf. forslaget § 3 og bemærkningerne hertil. Hvis dette ikke lykkes, og patienten i stedet modsætter sig den foreslåede behandling, må man i almindelighed undlade at iværksætte den påtænkte behandling, medmindre den pågældende patient er indlagt og opfylder betingelserne for tvangstilbageholdelse. I så fald vil der efter forslaget § 12, stk. 1, være mulighed for at gennemføre den psykiatiske behandling mod patientens vilje.

Afgørelse om tvangsbehandling træffes i det enkelte tilfælde af overlægen, der også træffer bestemmelse om, i hvilket omfang der om fornødent kan anvendes magt til behandlingens gennemførelse. Afgørelsen om behandlingsform og indhold skal træffes i overensstemmelse med § 4 om det mindste middels princip. Ved tvangsmedicinering indebærer dette, at der skal anvendes afprøvede lægemidler i sædvanlig dosering og med færrest mulige bivirkninger, jf. § 12, stk. 2.

Ved afprøvede lægemidler forstås præparater, der er velkendte, og som findes optaget i Sundhedsstyrelsens specialitetsregister, jf. Lægeforeningens medicinfortegnelse og lægemiddelkataloget. Sædvanlig dosering betyder, at ordinationerne skal følge de retningslinjer, der er angivet i lægemiddelfortegnelsen, samt det der svarer til god lægelig praksis. Brug af ekstraordinært store doser – megadoser – vil således være uberettiget, når der er tale om tvangsbehandling. Depotpræparater bør i videst muligt omfang undgås og må ikke være behandlingsbehandling ved tvangsmedicinering af patienter, hvis reaktion på behandlingen overlægen ikke kender. Ved tvangsmedicinering bør der altid være en læge til stede. Medicinering må ikke foregå skjult for patienten ved medicintilsætning til

mad og drikke eller sammen med andre præparater, som patienten er vant til at tage.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 4 og til betænkning nr. 1109/1987, side 60–63.

Til § 13

Medens § 12 regulerer adgangen til at tvangsbehandle psykiske lidelser hos psykiatiske patienter, indeholder § 13 en regulering af adgangen til i visse tilfælde at tvangsbehandle eventuelle *legemlige lidelser* hos psykiatiske patienter.

Sådan somatisk tvangsbehandling må kun finde sted, såfremt patienten for det første opfylder betingelserne for tvangstilbageholdelse. Patienten skal således være sindssyg eller befinde sig i en tilstand, der ganske kan ligestilles hermed, samt opfylde enten behandlingskriteriet eller farlighedskriteriet.

For det andet skal den legemlige lidelse være så alvorlig, at den udsætter patientens liv eller helbred for væsentlig fare.

Endelig skal overlægen på psykiatrisk afdeling og overlægen på den pågældende somatiske afdeling være enige om, at betingelserne for at tvangsbehandle den legemlige lidelse er opfyldt.

Patienten kan om fornødent overføres til somatisk afdeling med henblik på behandlingens gennemførelse. Viser det sig under opholdet på somatisk afdeling nødvendigt at anvende tvang, finder dette sted i overensstemmelse med reglerne i denne lov.

Der henvises til de almindelige bemærkninger under pkt. 4 og til betænkning nr. 1109/1987, side 63 f.

Til kapitel 5

Fiksering m.v.

Tvangsfiksering

Til § 14

Lovforslagets § 14 vedrører anvendelsen af tvangsfiksering i modsætning til beskyttelsesfiksering, hvis anvendelse er reguleret i § 18. Om sammenhængen mellem tvangsfiksering og beskyttelsesfiksering henvises til de almindelige bemærkninger under pkt. 5.2.

§ 14, stk. 1, indeholder en udtømmende opregning af de midler, som det er tilladeligt at anvende til tvangsfiksering, når de i stk. 2 anførte betingelser er opfyldt. Ingen andre tvangsmidler – end bælte, hånd- og fodremme samt handsker – må benyttes.